

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 19.6.2024
COM(2024) 249 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

**Ετήσια έκθεση προς την αρμόδια για την απαλλαγή αρχή σχετικά με τους εσωτερικούς
ελέγχους που διενεργήθηκαν το 2023**

{SWD(2024) 145 final}

Πίνακας περιεχομένων

1. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ	2
2. Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ: ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ, ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑ	2
3. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ	3
3.1. Εφαρμογή του προγράμματος ελέγχων του 2023	3
3.2. Στατιστικά στοιχεία για τις συστάσεις της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου	5
4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΠΟΥ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΗΚΑΝ ΤΟ 2023	8
4.1. Συμπεράσματα σχετικά με τους ελέγχους επιδόσεων	8
4.1.1. Διαχείριση επιδόσεων	8
4.1.2. Εφαρμογή της ενωσιακής πολιτικής	9
4.1.3. Συστήματα εσωτερικού ελέγχου σε σχέση με τη νομιμότητα και την κανονικότητα	10
4.1.4. Ετοιμότητα και έγκαιρη εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ	12
4.1.5. Συνεργασία με τρίτους που υλοποιούν πολιτικές και προγράμματα	12
4.1.6. Ασφάλεια και τεχνολογία των πληροφοριών	13
4.1.7. Άλλες διαδικασίες	14
4.2. Περιορισμένα συμπεράσματα της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου	15
4.3. Συνολική γνώμη σχετικά με τη δημοσιονομική διαχείριση από πλευράς της Επιτροπής	15
5. ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΑΡΑΤΥΠΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ	16

1. Στόχοι και πεδίο εφαρμογής της έκθεσης

Με την παρούσα έκθεση παρέχεται ενημέρωση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, στο πλαίσιο της διαδικασίας απαλλαγής, σχετικά με **τους εσωτερικούς ελέγχους που διενήργησε το 2023 η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις Γενικές Διευθύνσεις, στις υπηρεσίες και στους εκτελεστικούς οργανισμούς της** ⁽¹⁾. Η έκθεση περιλαμβάνει: i) περίληψη του αριθμού και του τύπου των εσωτερικών ελέγχων που διενεργήθηκαν· ii) συνοπτική παρουσίαση των κύριων συστάσεων που διατυπώθηκαν· και iii) τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις αυτές. Σύμφωνα με το άρθρο 118 παράγραφος 8 και το άρθρο 247 του δημοσιονομικού κανονισμού ⁽²⁾, η Επιτροπή διαβιβάζει την έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Βασίζεται στην έκθεση που συνέταξε, σύμφωνα με το άρθρο 118 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού, ο εσωτερικός ελεγκτής της Επιτροπής όσον αφορά τις ελεγκτικές και συμβουλευτικές εκθέσεις της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου, που ολοκληρώθηκαν το 2023 ⁽³⁾.

2. Η αποστολή της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου: λογοδοσία, ανεξαρτησία και αντικειμενικότητα

Αποστολή της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου είναι να **αυξάνει και να προστατεύει την οργανωτική αξία παρέχοντας με αντικειμενικότητα διασφάλιση, συμβουλές και ενημέρωση σε σχέση με τον κίνδυνο**. Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου βοηθά την Επιτροπή να επιτύχει τους στόχους της μέσω της υιοθέτησης συστηματικής και πειθαρχημένης προσέγγισης για την αξιολόγηση και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων, ελέγχου και διακυβέρνησης. Στα καθήκοντά της περιλαμβάνονται η αξιολόγηση και η έκδοση κατάλληλων συστάσεων που αποσκοπούν στη βελτίωση των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων, ελέγχου και διακυβέρνησης προκειμένου να επιτευχθούν οι ακόλουθοι τρεις στόχοι: i) προώθηση κατάλληλης δεοντολογίας και αξιών στο εσωτερικό του οργάνου· ii) διασφάλιση της αποτελεσματικής διαχείρισης των οργανωτικών επιδόσεων και της λογοδοσίας· και iii) αποτελεσματική γνωστοποίηση πληροφοριών σχετικά με τους κινδύνους και τους ελέγχους στα αρμόδια τμήματα του οργάνου. Με τον τρόπο αυτόν, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου επιδιώκει να προάγει ένα πνεύμα αποδοτικής και αποτελεσματικής διαχείρισης στο εσωτερικό της Επιτροπής και των υπηρεσιών της.

Η **ανεξαρτησία της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου κατοχυρώνεται στον δημοσιονομικό κανονισμό** και στον **χάρτη αποστολής της** ⁽⁴⁾ ο οποίος θεσπίζεται από την Επιτροπή. Όπως ορίζει ο χάρτης αποστολής, προκειμένου να διασφαλίζεται η αντικειμενικότητα των αποφάσεών της και να αποφεύγονται οι συγκρούσεις συμφερόντων, η διοίκησή της και οι ελεγκτές της πρέπει να διατηρούν την ανεξαρτησία τους σε σχέση με τις δραστηριότητες και τις πράξεις που επανεξετάζουν. Εάν η αντικειμενικότητα τίθεται εν αμφιβόλω, πραγματικά ή φαινομενικά, οι λεπτομέρειες θα πρέπει να γνωστοποιούνται. Εάν ο εσωτερικός ελεγκτής το κρίνει απαραίτητο, μπορεί να αποταθεί απευθείας στην/στον πρόεδρο της Επιτροπής και/ή στο Σώμα των Επιτρόπων.

⁽¹⁾ Η έκθεση δεν καλύπτει τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό για την Ειρήνη, τους αποκεντρωμένους ευρωπαϊκούς οργανισμούς, την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης ή άλλους αυτόνομους φορείς που ελέγχονται από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, για τους οποίους συντάσσονται αυτοτελείς εκθέσεις.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, ο οποίος τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 2022/2434 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1).

⁽³⁾ Η παρούσα έκθεση περιλαμβάνει τις εκθέσεις ελέγχου που ολοκληρώθηκαν από την 1η Φεβρουαρίου 2023 έως τις 31 Ιανουαρίου 2024.

⁽⁴⁾ Communication to the Commission, Mission Charter of the Internal Audit Service of the European Commission (Ανακοίνωση προς την Επιτροπή, Χάρτης αποστολής της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής), [C(2022)8450 final της 28ης Νοεμβρίου 2022].

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου ασκεί τα καθήκοντά της σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, τα διεθνή πρότυπα για την επαγγελματική άσκηση του εσωτερικού ελέγχου, καθώς και σύμφωνα με τον κώδικα δεοντολογίας του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών.

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου υποβάλλει εκθέσεις στην επιτροπή παρακολούθησης της προόδου των ελέγχων, η οποία συστάθηκε βάσει του άρθρου 123 του δημοσιονομικού κανονισμού και από την οποία εξαρτάται σε επίπεδο λειτουργίας. Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου: i) υποβάλλει εκθέσεις σχετικά με σημαντικά ζητήματα που προκύπτουν από τους ελέγχους της και πιθανές βελτιώσεις των ελεγχθεισών διαδικασιών· ii) εκδίδει ετήσια συνολική γνώμη σχετικά με την κατάσταση της δημοσιονομικής διαχείρισης στην Επιτροπή· και iii) υποβάλλει (τουλάχιστον σε ετήσια βάση) έκθεση σχετικά με την αποστολή και τις επιδόσεις της, όπως ορίζονται στο ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων της. Στην εν λόγω έκθεση περιλαμβάνονται σημαντικά ζητήματα έκθεσης σε κινδύνους, ζητήματα ελέγχου, ζητήματα εταιρικής διακυβέρνησης και άλλα θέματα.

Η επιτροπή παρακολούθησης της προόδου των ελέγχων συνεπικουρεί το Σώμα των Επιτρόπων στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων του που απορρέουν από τις Συνθήκες, τον δημοσιονομικό κανονισμό και άλλες νομοθετικές πράξεις. Για τον σκοπό αυτό: i) διασφαλίζει την ανεξαρτησία της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου· ii) παρακολουθεί την ποιότητα των εργασιών εσωτερικού ελέγχου· iii) εξασφαλίζει ότι οι συστάσεις εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου λαμβάνονται δεόντως υπόψη από τις υπηρεσίες της Επιτροπής· και iv) εξασφαλίζει ότι δίνεται η δέουσα συνέχεια στις συστάσεις αυτές. Με τον τρόπο αυτό, η επιτροπή παρακολούθησης της προόδου των ελέγχων συμβάλλει στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας της Επιτροπής όσον αφορά την επίτευξη των στόχων της. Διευκολύνει επίσης το Σώμα των Επιτρόπων στην εποπτεία της διακυβέρνησης, της διαχείρισης κινδύνων και των πρακτικών εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής⁽⁵⁾.

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου δεν ελέγχει τα συστήματα ελέγχου που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη όσον αφορά κονδύλια της ΕΕ. Τέτοιοι έλεγχοι εκτείνονται μέχρι το επίπεδο μεμονωμένων δικαιούχων και διενεργούνται από τους εσωτερικούς ελεγκτές των κρατών μελών, τις εθνικές ελεγκτικές αρχές, άλλες Γενικές Διευθύνσεις της Επιτροπής και από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο. Ωστόσο, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου ελέγχει μέτρα που λαμβάνει η Επιτροπή για την εποπτεία και τον έλεγχο: i) οργανισμών στα κράτη μέλη· και ii) άλλων οργανισμών που είναι αρμόδιοι για την εκταμίευση κονδυλίων της ΕΕ. Σύμφωνα με το άρθρο 118 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου διαθέτει πλήρη και απεριόριστη πρόσβαση σε κάθε πληροφορία που απαιτείται για την άσκηση των καθηκόντων της, εν ανάγκη και επιτόπου, τόσο στα κράτη μέλη όσο και σε τρίτες χώρες.

3. Επισκόπηση του ελεγκτικού έργου

3.1. Εφαρμογή του προγράμματος ελέγχων του 2023

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου εφάρμοσε το πρόγραμμα ελέγχων του 2023 υπό συνθήκες αυξανόμενης πίεσης στους πόρους ορισμένων Γενικών Διευθύνσεων της Επιτροπής και των ευρύτερων προκλήσεων που σχετίζονται με τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και άλλες αναδυόμενες γεωπολιτικές κρίσεις. Έως την καταληκτική ημερομηνία της 31ης Ιανουαρίου 2024, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου είχε εκπληρώσει συνολικά **93 υποχρεώσεις ελέγχου** (ελέγχους, επανεξετάσεις και υποχρεώσεις παρακολούθησης) και είχε εκδώσει **139 εκθέσεις** (συμπεριλαμβανομένων τελικών εκθέσεων ελέγχου και επανεξέτασης, σημειώσεων παρακολούθησης και καταληκτικών σημειώσεων και επιστολών συστάσεων προς τη διοίκηση)⁽⁶⁾.

Έως την καταληκτική ημερομηνία της 31ης Ιανουαρίου 2024, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου είχε εκπληρώσει **34 υποχρεώσεις ελέγχου** (ελέγχους, επανεξετάσεις και μια υποχρέωση παροχής συμβουλών). Ο αριθμός αυτός

⁽⁵⁾ Για λεπτομέρειες, βλ. Communication to the Commission, Charter of the Audit Progress Committee of the European Commission (Ανακοίνωση προς την Επιτροπή, Χάρτης της επιτροπής παρακολούθησης της προόδου των ελέγχων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής), C(2020)1165 final της 27ης Φεβρουαρίου 2020.

⁽⁶⁾ Το πεδίο ελέγχου της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου καλύπτει συνολικά 50 οργανικές οντότητες. Για ορισμένες από τις οντότητες αυτές, το 2023 εκδόθηκαν περισσότερες από μία τελικές ελεγκτικές εκθέσεις, εκθέσεις επανεξέτασης ή συμβουλευτικές εκθέσεις. Για αναλυτική επισκόπηση των οντοτήτων για τις οποίες εκδόθηκαν τελικές εκθέσεις ελέγχου και επανεξέτασης, βλ. το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που συνοδεύει την παρούσα έκθεση.

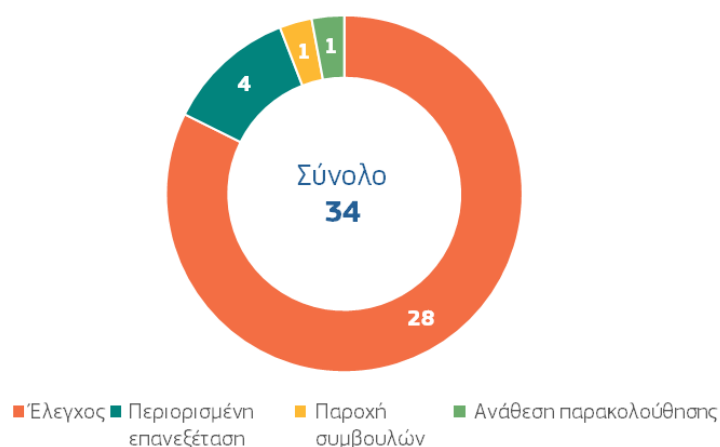
αντιπροσωπεύει ποσοστό ολοκλήρωσης 97 % του επικαιροποιημένου προγράμματος ελέγχων του 2023 (34 από τις 35 υποχρεώσεις) ⁽⁷⁾.

Σύμφωνα με τον χάρτη της και με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου προγραμματίζει τις ελεγκτικές εργασίες της βάσει εκτίμησης κινδύνου και ανάλυσης ικανοτήτων. Σκοπός είναι ο προσδιορισμός ενός προγράμματος ελέγχων το οποίο καλύπτει τους τομείς που παρουσιάζουν τον υψηλότερο κίνδυνο, ώστε να μεγιστοποιείται με τον τρόπο αυτόν η προστιθέμενη αξία του, και συμβάλλει στη διασφάλιση της βέλτιστης χρήσης των πόρων και της αποδοτικής και αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος ελέγχων. Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου παρακολουθεί τακτικά την εφαρμογή του προγράμματος ελέγχων και το αναπροσαρμόζει όπως απαιτείται.

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου **παρακολούθησε 59 προηγούμενες υποχρεώσεις ελέγχου** ώστε να ελέγξει την εφαρμογή των συστάσεων και εξέδωσε 81 σημειώματα παρακολούθησης προς τις αντίστοιχες Γενικές Διευθύνσεις και υπηρεσίες ⁽⁸⁾. Ως εκ τούτου, έκλεισαν 41 υποχρεώσεις ⁽⁹⁾. Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου κατέληξε στο συμπέρασμα ότι όλες οι συστάσεις εφαρμόστηκαν αποτελεσματικά, ενώ 18 παρέμεναν ανοιχτές και η εφαρμογή τους συνεχιζόταν έως την καταληκτική ημερομηνία.

Στα διαγράμματα που ακολουθούν παρουσιάζονται **ο συνολικός αριθμός και η κατανομή ανά τύπο των υποχρεώσεων** που ολοκληρώθηκαν έως την καταληκτική ημερομηνία της 31ης Ιανουαρίου 2024.

Υποχρεώσεις ανά τύπο

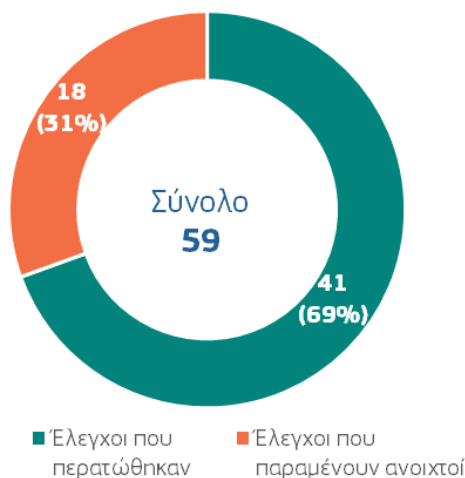
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

⁽⁷⁾ Μία υποχρέωση μεταφέρθηκε από το πρόγραμμα ελέγχων του 2023 στο πρόγραμμα ελέγχων του 2024 — Έλεγχος της στρατηγικής για την καταπολέμηση της απάτης στη Γενική Διεύθυνση Διεθνών Εταιρικών Σχέσεων, στη Γενική Διεύθυνση Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύθυνση, στη Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκής Πολιτικής Προστασίας και Επιχειρήσεων Ανθρωπιστικής Βοήθειας, στην Υπηρεσία Μέσων Εξωτερικής Πολιτικής και στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης.

⁽⁸⁾ Ορισμένες υποχρεώσεις ελέγχου αποτέλεσαν αντικείμενο παρακολούθησης περισσότερες από μία φορές και ορισμένα σημειώματα παρακολούθησης κάλυπταν περισσότερες από μία υποχρεώσεις ελέγχου.

⁽⁹⁾ Ο κατάλογος των ελέγχων που περατώθηκαν έπειτα από παρακολούθηση περιλαμβάνεται στο τμήμα 2.2 του παραρτήματος.

Υποχρεώσεις παρακολούθησης

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου

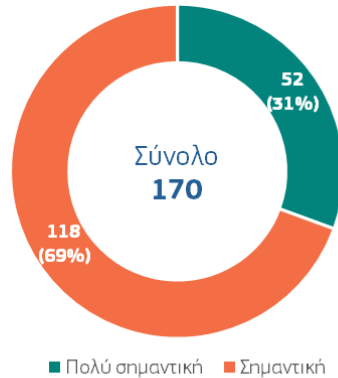
Το 2023 η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου εξέδωσε **38 εκθέσεις** (τελικές εκθέσεις ελέγχου και επιστολές συστάσεων προς τη διοίκηση). Ο **αριθμός εκθέσεων** είναι μεγαλύτερος από τον αριθμό υποχρεώσεων, διότι, για ορισμένους οριζόντιους ελέγχους και ελέγχους πολλαπλών οντοτήτων ⁽¹⁰⁾, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου εκπονεί περισσότερες εκθέσεις ή επιστολές συστάσεων προς τη διοίκηση για τους διαφόρους ελεγχόμενους που εμπίπτουν στο πεδίο του ελέγχου. Το 2023 διενήργησε 17 οριζόντιους ελέγχους και ελέγχους πολλαπλών οντοτήτων (και εξέδωσε 18 τελικές εκθέσεις και 2 επιστολές συστάσεων προς τη διοίκηση για τους εν λόγω ελέγχους).

3.2. Στατιστικά στοιχεία για τις συστάσεις της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου εξέδωσε **170 συστάσεις** ως απόρροια των ελεγκτικών εργασιών της το 2023. Όπως παρουσιάζεται κατωτέρω, περίπου τα δύο τρίτα των εν λόγω συστάσεων (69 %) αξιολογήθηκαν ως σημαντικές και το ένα τρίτο (31 %) ως πολύ σημαντικές, αλλά καμία σύσταση δεν θεωρήθηκε κρίσιμη.

⁽¹⁰⁾ Πρόκειται για ελέγχους που καλύπτουν πολλαπλές Γενικές Διευθύνσεις και/ή υπηρεσίες της Επιτροπής (έλεγχοι πολλαπλών ΓΔ) ή για ελέγχους που διενεργούνται στις Γενικές Διευθύνσεις/υπηρεσίες της Επιτροπής και στους αποκεντρωμένους οργανισμούς ή άλλους αυτόνομους φορείς (έλεγχοι πολλαπλών οντοτήτων).

Συστάσεις ανά αξιολόγηση

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου

Το 2023 οι ελεγχόμενοι αποδέχτηκαν και τις **170 συστάσεις** που εξέδωσε η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου. Για όλες τις συστάσεις οι ελεγχόμενοι κατάρτισαν σχέδια δράσης. Τα εν λόγω σχέδια υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία, στη συνέχεια, είτε τα αξιολόγησε ως ικανοποιητικά είτε ζήτησε την υποβολή αναθεωρημένου σχεδίου δράσης.

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΕΚΔΟΘΕΙΣΕΣ ΑΠΟ ΤΟ 2019 ΕΩΣ ΤΟ 2023

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου υπέβαλε στην επιτροπή παρακολούθησης της προόδου των ελέγχων συνολική επισκόπηση της συνέχειας που δόθηκε σε συστάσεις που παρουσίαζαν καθυστέρηση μεγαλύτερη των έξι μηνών. Επιπλέον, κατάρτισε τριμηνιαίες εκθέσεις σχετικά με την εφαρμογή των συστάσεων που παρουσίαζαν καθυστέρηση μεγαλύτερη των έξι μηνών. Οι εκθέσεις αυτές συζητούνταν κατά τις συνεδριάσεις της προπαρασκευαστικής ομάδας της επιτροπής παρακολούθησης της προόδου των ελέγχων.

Όπως παρουσιάζεται κατωτέρω, κατά την καταληκτική ημερομηνία της 31ης Ιανουαρίου 2024, 557 (70 %) από το σύνολο των 791 συστάσεων που έγιναν (εν μέρει) αποδεκτές ⁽¹¹⁾ και εκδόθηκαν από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου κατά την περίοδο 2019-2023 κρίθηκαν από τους ελεγχομένους ως εφαρμοσθείσες ⁽¹²⁾. Αυτό σημαίνει ότι συνολικά 234 συστάσεις (30 %) παραμένουν ανοιχτές.

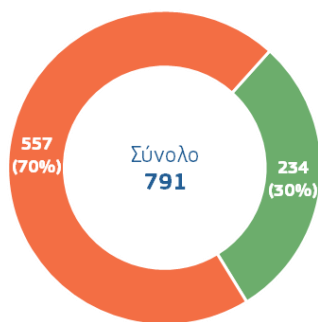
⁽¹¹⁾ Από τις 795 συστάσεις που εκδόθηκαν κατά την περίοδο 2019-2023, 789 συστάσεις έγιναν πλήρως αποδεκτές, δύο έγιναν εν μέρει αποδεκτές και τέσσερις απορρίφθηκαν.

⁽¹²⁾ Στο διάγραμμα παρουσιάζεται η αξιολόγηση των συστάσεων κατά την καταληκτική ημερομηνία. Η αξιολόγηση αυτή μπορεί να διαφέρει από εκείνη της αρχικής έκθεσης ελέγχου, δεδομένου ότι, στο πλαίσιο ελέγχου παρακολούθησης, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου μπορεί να εκτιμήσει ότι τα μέτρα που έλαβε ο ελεγχόμενος μετριάζουν εν μέρει τους κινδύνους που προσδιορίστηκαν αρχικά και, ως εκ τούτου, η αξιολόγηση της σύστασης να υποβαθμιστεί.

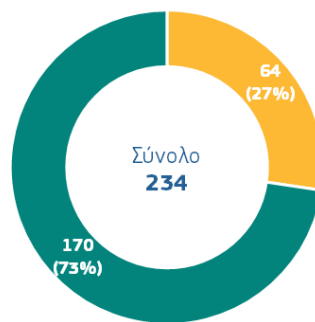
Αριθμός συστάσεων που έγιναν αποδεκτές και που εκδόθηκαν την περίοδο 2019-2023 ανά καθεστώς

(με βάση την αξιολόγηση των ελεγχομένων)

Αριθμός ανοιχτών συστάσεων ανά αξιολόγηση

■ Ανοιχτές ■ Εφαρμοσθείσες

■ Πολύ σημαντική ■ Σημαντική

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου

Από τις 234 συστάσεις που παρέμεναν ανοιχτές κατά την καταληκτική ημερομηνία, καμία δεν αξιολογούνταν ως κρίσιμη, 64 (27 %) αξιολογούνταν ως πολύ σημαντικές και 170 (73 %) ως σημαντικές.

Από τις ανοιχτές συστάσεις, **38 παρουσίαζαν καθυστέρηση** (δεν είχαν εφαρμοστεί έως την αρχικώς συμφωνηθείσα ημερομηνία). Οι συστάσεις που παρουσιάζουν καθυστέρηση αντιστοιχούν στο 4,8 % των συστάσεων που έγιναν (εν μέρει) αποδεκτές. Από τις συστάσεις που παρουσιάζουν καθυστέρηση, τρεις πολύ σημαντικές συστάσεις παρουσιάζουν πολύ μεγάλη καθυστέρηση (πολύ μεγάλη καθυστέρηση σημαίνει ότι η σύσταση παραμένει ανοιχτή για διάστημα μεγαλύτερο των έξι μηνών μετά την αρχική ημερομηνία εφαρμογής). Το στοιχείο αυτό συνάδει με το προηγούμενο έτος, κάτι που επιβεβαιώνει την αυστηρή πολιτική παρακολούθησης που εφαρμόζει η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου κατά την αξιολόγηση της εφαρμογής των συστάσεών της. Οι εν λόγω πολύ σημαντικές συστάσεις που παρουσιάζουν πολύ μεγάλη καθυστέρηση αντιστοιχούν μόλις στο 0,4 % του συνολικού αριθμού των συστάσεων που έγιναν (εν μέρει) αποδεκτές κατά την περίοδο 2019-2023 (ίδιο ποσοστό με την προηγούμενη περίοδο αναφοράς). Δεν υπάρχουν πολύ σημαντικές συστάσεις που παρουσιάζουν πολύ μεγάλη καθυστέρηση οι οποίες να εκδόθηκαν πριν από το 2019.

Καθυστερήση συστάσεων ανά αξιολόγηση (που εκδόθηκαν την περίοδο 2019-2023)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου

Συνολικά, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου εκτιμά ότι η εφαρμογή των συστάσεων της είναι ικανοποιητική και συγκρίσιμη με προηγούμενες περιόδους αναφοράς. Από τη συγκεκριμένη κατάσταση προόδου προκύπτει ότι οι υπηρεσίες της Επιτροπής επιδεικνύουν επιμέλεια κατά την εφαρμογή των κρίσιμων και των πολύ σημαντικών συστάσεων και ότι, επομένως, μετριάζουν τους κινδύνους που εντοπίζει η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου. Ωστόσο, εφιστάται η προσοχή στις μεμονωμένες συστάσεις που παρουσιάζουν πολύ μεγάλη καθυστέρηση και αξιολογούνται ως πολύ σημαντικές.

Στο μέρος 3 του παραρτήματος της παρούσας έκθεσης συνοψίζονται οι εν λόγω πολύ σημαντικές συστάσεις που παρουσιάζουν πολύ μεγάλη καθυστέρηση.

4. Συμπεράσματα βάσει των ελεγκτικών εργασιών που διενεργήθηκαν το 2023

4.1. Συμπεράσματα σχετικά με τους ελέγχους επιδόσεων

Συμβάλλοντας στην αντίληψη της Επιτροπής που βασίζεται στις επιδόσεις και δίνει μεγαλύτερη έμφαση στην αξιοποίηση των πόρων, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου διενήργησε το 2023 ελέγχους επιδόσεων και συνολικούς ελέγχους ⁽¹³⁾ στο πλαίσιο του οικείου στρατηγικού προγράμματος ελέγχων. Για το ήμισυ των υποχρεώσεων αυτών, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου δεν εντόπισε υψηλούς υπολειπόμενους κινδύνους στους τομείς ή στις διαδικασίες που ελέγχθηκαν και δεν εξέδωσε κρίσιμες ή πολύ σημαντικές συστάσεις. Παρατηρήθηκαν διάφορα δυνατά σημεία και ορθές πρακτικές, συμπεριλαμβανομένης της ισχυρής και συνεχούς δέσμευσης του προσωπικού, παρά τον υψηλό φόρτο εργασίας και το απαιτητικό περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιούνται οι διάφοροι ελεγχόμενοι (για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. τμήμα 1 του παραρτήματος).

Τα προκύπτοντα από τον έλεγχο συμπεράσματα αφορούσαν τα εξής: 1) διαχείριση επιδόσεων· 2) εφαρμογή της ενωσιακής πολιτικής· 3) συστήματα εσωτερικού ελέγχου σε σχέση με τη νομιμότητα και την κανονικότητα· 4)

⁽¹³⁾ Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου εκπλήρωσε συνολικά 32 υποχρεώσεις ελέγχων επιδόσεων και συνολικών ελέγχων και υποχρεώσεις που αφορούν ορισμένες πτυχές επιδόσεων (περιορισμένες επανεξετάσεις και δημοσιονομικοί έλεγχοι / έλεγχοι συμμόρφωσης). Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. το παράρτημα.

ετοιμότητα και έγκαιρη εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ· 5) συνεργασία με τρίτους που υλοποιούν πολιτικές και προγράμματα· 6) τεχνολογία πληροφοριών· και 7) άλλες διαδικασίες.

Σύμφωνα με τη μεθοδολογία και τις βέλτιστες πρακτικές της, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου προσεγγίζει τις επιδόσεις με έμμεσο τρόπο. Αξιολογεί τις επιδόσεις των υπηρεσιών της Επιτροπής κατά την εφαρμογή πολιτικών, προγραμμάτων και δράσεων σε σχέση με τους συνεπαγόμενους κινδύνους. Με τη συγκεκριμένη προσέγγιση, επιδιώκει να διασφαλίσει ότι οι Γενικές Διευθύνσεις και οι υπηρεσίες έχουν αναπτύξει κατάλληλα πλαίσια επιδόσεων, εργαλεία μέτρησης και ολοκληρωμένα συστήματα παρακολούθησης των επιδόσεων.

Στις ενότητες που ακολουθούν παρουσιάζονται τα συμπεράσματα της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου σχετικά με τις διάφορες πτυχές των επιδόσεων στις οποίες επικεντρώθηκε στο πλαίσιο των ελέγχων της το 2023.

4.1.1. Διαχείριση επιδόσεων

Η ύπαρξη ενός εύρωστου συστήματος διαχείρισης επιδόσεων είναι απαραίτητη προκειμένου να διασφαλίζεται ότι i) οι στόχοι και οι δείκτες επιδόσεων τίθενται με αποτελεσματικό τρόπο και σύμφωνα με τις προτεραιότητες της Επιτροπής· ii) παρακολουθούνται τακτικά και αποτελούν αντικείμενο τακτικής υποβολής εκθέσεων· και iii) οι δραστηριότητες της Επιτροπής αποδίδουν τις μέγιστες επιδόσεις και τη μέγιστη προστιθέμενη αξία. Τα ενδιαφερόμενα μέρη και οι πολίτες απαιτούν ολόένα και περισσότερο σαφείς αποδείξεις σχετικά με την επίτευξη πολιτικών και επιχειρησιακών στόχων εκ μέρους της Επιτροπής.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να εφαρμόζει ένα ισχυρό πλαίσιο επιδόσεων. Η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το πλαίσιο επιδόσεων για τον προϋπολογισμό της ΕΕ βάσει του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021-2027 περιλαμβάνει τα εργαλεία και τις διαδικασίες που απαιτούνται για τον καθορισμό στόχων, καθώς και για τη μέτρηση και την παρακολούθηση της προόδου προς την επίτευξή τους.

Εντός του εν λόγω πλαισίου επιδόσεων η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου διενήργησε τρεις ελέγχους στον τομέα της διαχείρισης των επιδόσεων και εξέδωσε ορισμένες πολύ σημαντικές συστάσεις ⁽¹⁴⁾:

(1) Η Επιτροπή χρησιμοποιεί τις αξιολογήσεις ως σημαντικό εργαλείο για την αποτελεσματική και αποδοτική διαχείριση των παρεμβάσεων ⁽¹⁵⁾. Στο πλαίσιο αυτό, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου διενήργησε **έλεγχο σχετικά με τις αξιολογήσεις σε επίπεδο παρέμβασης** στη Γενική Διεύθυνση Διεθνών Εταιρικών Σχέσεων, στη Γενική Διεύθυνση Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση και στην Υπηρεσία Μέσων Εξωτερικής Πολιτικής. Στόχος του ελέγχου ήταν να εξεταστεί αν η διαδικασία αξιολόγησης των παρεμβάσεων έχει σχεδιαστεί κατάλληλα και αν εφαρμόζεται με αποτελεσματικό και αποδοτικό τρόπο, ώστε να επιτυγχάνονται οι κύριοι στόχοι της αξιολόγησης (δηλαδή η αξιολόγηση των επιδόσεων μιας παρέμβασης, ο εντοπισμός ευκαιριών για τη βελτίωση των τρεχουσών και μελλοντικών παρεμβάσεων και η υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα αποτελέσματα στα ενδιαφερόμενα μέρη και στο ευρύτερο κοινό). Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι Γενικές Διευθύνσεις και η Υπηρεσία Μέσων Εξωτερικής Πολιτικής που ελέγχθηκαν έχουν θέσει σε εφαρμογή ένα πλαίσιο αξιολόγησης το οποίο περιλαμβάνει καθοδήγηση, υποδείγματα, ένα εργαλείο τεχνολογίας των πληροφοριών και υπηρεσίες υποστήριξης που ανατίθενται εξωτερικά. Ωστόσο, θα απαιτηθούν περαιτέρω βελτιώσεις της διαδικασίας που εφαρμόζεται για την αξιολόγηση των παρεμβάσεων προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποδοτική και αποτελεσματική επίτευξη των κύριων στόχων της αξιολόγησης, οι οποίες αφορούν i) τις ελλείψεις στην καθοδήγηση, τα υποδείγματα και το εργαλείο τεχνολογίας των πληροφοριών για την αξιολόγηση· ii) την εφαρμογή της διαδικασίας αξιολόγησης· και iii) την παρακολούθηση, επισκόπηση και υποβολή εκθέσεων σε κεντρικό επίπεδο.

(2) Ένας **δεύτερος έλεγχος** που διενεργήθηκε αφορούσε το πρόγραμμα-πλαίσιο «**Ορίζων Ευρώπη**». Στο πλαίσιο του ελέγχου εξετάστηκε η τρέχουσα κατάσταση όσον αφορά την υλοποίηση του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων Ευρώπη» και αξιολογήθηκαν συγκεκριμένες πτυχές των επιδόσεών του. Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου διαπίστωσε ότι, παρότι οι ρυθμίσεις διακυβέρνησης και οι διαδικασίες για την κατάρτιση των προγραμμάτων εργασίας και τον προγραμματισμό του προϋπολογισμού είναι κατάλληλα σχεδιασμένες

⁽¹⁴⁾ 10 από τις συνολικά 52 πολύ σημαντικές συστάσεις που εκδόθηκαν το 2023 (19 %).

⁽¹⁵⁾ Στον τομέα της εξωτερικής δράσης, ως «παρεμβάσεις» νοούνται όλες οι δραστηριότητες που υλοποιούνται ή χρηματοδοτούνται για την επίτευξη στόχων πολιτικής, όπως μεμονωμένα έργα ή πράξεις δημοσιονομικής στήριξης.

και εφαρμόζονται αποτελεσματικά εν γένει, θα απαιτηθούν περαιτέρω βελτιώσεις σχετικά με τις ειδικές ρυθμίσεις διακυβέρνησης για τις αποστολές της ΕΕ.

- (3) Στόχος ενός **τρίτου ελέγχου** που διενεργήθηκε ήταν η αξιολόγηση των διαδικασιών που εφαρμόζονται για τη μέτρηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις **επιδόσεις των έργων τεχνικής υποστήριξης στη Γενική Διεύθυνση Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων**. Η Γενική Διεύθυνση σχεδίασε και έθεσε σε εφαρμογή διαδικασίες και ελέγχους για τη μέτρηση των επιδόσεων και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα προϊόντα και τα αποτελέσματα των έργων εν γένει. Ωστόσο, θα πρέπει να βελτιωθεί περαιτέρω η αποτελεσματικότητά τους όσον αφορά τη μεθοδολογία μέτρησης των επιδόσεων.

4.1.2. Εφαρμογή της ενωσιακής πολιτικής

Το 2019 η πρόεδρος της Επιτροπής καθόρισε τις πολιτικές προτεραιότητες για πενταετή περίοδο. Βασική αρμοδιότητα της Επιτροπής είναι να μετουσιώσει τις εν λόγω προτεραιότητες σε απτές δράσεις. Οι διάφορες Γενικές Διευθύνσεις και υπηρεσίες της Επιτροπής διαδραματίζουν ενεργό ρόλο στον σχεδιασμό και την εφαρμογή των πολιτικών της ΕΕ. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, προτείνουν νομοθεσία της ΕΕ, συνδράμουν τα κράτη μέλη στην εφαρμογή της, διασφαλίζουν την τήρηση του δικαίου της Ένωσης, καθώς και την εξωτερική εκπροσώπηση της ΕΕ σε θέματα εκτός της εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφάλειας. Στο πλαίσιο **δύο ελέγχων** που διενεργήθηκαν από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου αξιολογήθηκαν:

- (1) ο ρόλος της Eurostat στο **ευρωπαϊκό στατιστικό σύστημα**·
- (2) η **αποτελεσματικότητα της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης** στις δραστηριότητες πρόληψης της απάτης.

Και οι δύο έλεγχοι κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι διενεργούνται επαρκείς έλεγχοι για την αποτελεσματική εφαρμογή των αντίστοιχων ελεγχόμενων διαδικασιών.

4.1.3. Συστήματα εσωτερικού ελέγχου σε σχέση με τη νομιμότητα και την κανονικότητα

Η παροχή διαβεβαιώσεων στο Σώμα των Επιτρόπων καθώς και στις Γενικές Διευθύνσεις και υπηρεσίες σχετικά με την αποδοτική και αποτελεσματική εφαρμογή των εσωτερικών ελέγχων της δημοσιονομικής διαχείρισης παραμένει μία από τις προτεραιότητες της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου. Κατόπιν διεξοδικής εκτίμησης κίνδυνου και του επακόλουθου στρατηγικού προγράμματος ελέγχων για την περίοδο 2021-2023, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου εκπλήρωσε, το 2023, **έντεκα υποχρεώσεις ελέγχου** στον συγκεκριμένο τομέα. Οι εν λόγω έλεγχοι αποκάλυψαν την ανάγκη για σημαντικές βελτιώσεις και οδήγησαν στην έκδοση αρκετών πολύ σημαντικών συστάσεων ⁽¹⁶⁾.

- (1) Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου διενήργησε **θεματική επανεξέταση** σχετικά με τα **επισφαλή ποσά κατά την πληρωμή** για την Επιτροπή στη Γενική Διεύθυνση Προϋπολογισμού και σε δείγμα Γενικών Διευθύνσεων και υπηρεσιών, όπως η Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης, η Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης, η Γενική Διεύθυνση Διεθνών Εταιρικών Σχέσεων, η Γενική Διεύθυνση Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση, η Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης, η Γενική Διεύθυνση Έρευνας και Καινοτομίας, ο Εκτελεστικός Οργανισμός για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας και τις ΜΜΕ, ο Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας, και ο Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας. Στόχος της υποχρέωσης αυτής ήταν η παροχή διαβεβαίωσης σχετικά με τον υπολογισμό των επισφαλών ποσών κατά την πληρωμή που αφορούν την Επιτροπή και, τελικά, η συμβολή σε μια συνεκτική και πειστική επιχειρηματολογία (κυρίως στο πλαίσιο της διαδικασίας απαλλαγής) σχετικά με: i) διαφορές με τα σφάλματα του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου· και ii) από κοινού με την προηγούμενη επανεξέταση της διορθωτικής ικανότητας της Επιτροπής από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, την ικανότητα της Επιτροπής να προστατεύει τον προϋπολογισμό της ΕΕ, λαμβανομένων υπόψη των πολυετών συστημάτων ελέγχου της. Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου αναγνώρισε ότι η Επιτροπή είχε καταβάλει προσπάθειες για τη βελτίωση της ποιότητας και της σαφήνειας της

⁽¹⁶⁾ 28 από τις συνολικά 52 πολύ σημαντικές συστάσεις που εκδόθηκαν το 2023 (54 %).

υποβολής εκθέσεων σχετικά με τα επισφαλή ποσά κατά την πληρωμή τόσο σε επίπεδο Γενικής Διεύθυνσης/υπηρεσίας (στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων) όσο και σε επίπεδο οργάνου (στην ετήσια έκθεση διαχείρισης και επιδόσεων). Ο έλεγχος κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι οδηγίες από το όργανο για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα επισφαλή ποσά κατά την πληρωμή και την κατηγοριοποίηση του κινδύνου είναι συνολικά άρτια σχεδιασμένες και εφαρμόζονται αποτελεσματικά από τις Γενικές Διευθύνσεις και τις υπηρεσίες που συμπεριλήφθηκαν στο δείγμα. Ωστόσο, απαιτούνται περαιτέρω βελτιώσεις στην ανάλυση και την υποβολή εκθέσεων από την Επιτροπή σχετικά με τα βαθύτερα αίτια των σφαλμάτων σε σχέση με τις διαπιστώσεις του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου.

- (2) Ο έλεγχος σχετικά με την **ετοιμότητα για το κλείσιμο** της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020 των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων διενεργήθηκε στη Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης, στη Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης και στη Γενική Διεύθυνση Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας. Οι έλεγχοι επικεντρώθηκαν στον κύκλο ζωής του επιχειρησιακού προγράμματος, κατά τη διάρκεια του οποίου η Επιτροπή διενήργησε διεξοδικούς ελέγχους σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών. Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι οι Γενικές Διευθύνσεις είχαν ήδη εφαρμόσει διάφορα βασικά μέτρα για την αποτελεσματική και αποδοτική υποστήριξη της προετοιμασίας της διαδικασίας κλεισίματος. Ωστόσο, απαιτούνται περαιτέρω βελτιώσεις του εσωτερικού σχεδιασμού της διαδικασίας κλεισίματος και των ρυθμίσεων για τον δημοσιονομικό διακανονισμό κατά το κλείσιμο.
- (3) Έπειτα από τη συγχώνευση των πρώην ελεγκτικών καθηκόντων της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και της Γενικής Διεύθυνσης Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης το 2021, από την οποία δημιουργήθηκε η **Κοινή Διεύθυνση Ελέγχου για τη Συνοχή**, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου αξιολόγησε την επάρκεια των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου που έθεσε σε εφαρμογή η Κοινή Διεύθυνση Ελέγχου για τη Συνοχή για να διασφαλίσει την αποδοτική και αποτελεσματική εκτέλεση της εντολής της. Από τον έλεγχο συνάχθηκε το συμπέρασμα ότι, μολονότι η Κοινή Διεύθυνση Ελέγχου για τη Συνοχή είχε θέσει σε εφαρμογή κατάλληλα σχεδιασμένα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου για την αποτελεσματική εκτέλεση της εντολής της, εξακολουθεί να υπάρχει ανάγκη για περαιτέρω βελτίωση της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δραστηριοτήτων της. Η σύνθετη οργανωτική δομή της είχε ως αποτέλεσμα απώλεια αποδοτικότητας στις εσωτερικές διαδικασίες διοικητικής υποστήριξης (συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης ανθρώπινων πόρων, της δημοσιονομικής και οικονομικής διαχείρισης, της υποβολής εκθέσεων). Επιπλέον, η εν λόγω διεύθυνση δεν είχε προβεί σε τεκμηριωμένη συνολική αξιολόγηση της βελτίωσης της αποτελεσματικότητας που επιτεύχθηκε από τη σύστασή της. Επίσης, συνέχισε να χρησιμοποιεί τα διαφορετικά συστήματα και εργαλεία τεχνολογίας πληροφοριών των δύο Γενικών Διευθύνσεων για την υποστήριξη των διαδικασιών της, τα οποία δεν ήταν πλήρως ενσωματωμένα, με αποτέλεσμα να επηρεαστεί η αποδοτικότητα των δραστηριοτήτων.
- (4) Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου διενήργησε **έλεγχο** σχετικά με την **υλοποίηση του Ταμείου Καινοτομίας**, έως την υπογραφή των συμφωνιών επιχορήγησης, στη Γενική Διεύθυνση Δράσης για το Κλίμα και στον Ευρωπαϊκό Εκτελεστικό Οργανισμό για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον. Κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, συνολικά, είχαν σχεδιαστεί και τεθεί σε εφαρμογή επαρκείς έλεγχοι και διαδικασίες για την υλοποίηση του Ταμείου Καινοτομίας. Ωστόσο, υπάρχει ανάγκη για περαιτέρω βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας της διαδικασίας αξιολόγησης των προτάσεων.
- (5) Ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας άρχισε να ισχύει το 2021 ως βασικό στοιχείο του προσωρινού μέσου ανάκαμψης NextGenerationEU. Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου διενήργησε **έλεγχο σχετικά με τους εκ των προτέρων ελέγχους των αιτήσεων πληρωμής του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας** (πριν από την έγκριση των πληρωμών σε κράτος μέλος) στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων και στην ειδική ομάδα για την ανάκαμψη και την ανθεκτικότητα. Παρότι αναγνώρισε τα μέτρα που έχουν ήδη ληφθεί, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο σχεδιασμός και η εκτέλεση των εκ των προτέρων ελέγχων για την αξιολόγηση των αιτήσεων πληρωμής των κρατών μελών στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας πρέπει να ενισχυθούν περαιτέρω ώστε να αυξηθεί η αποτελεσματικότητά τους. Ειδικότερα, απαιτούνται περαιτέρω βελτιώσεις στην αξιολόγηση των οροσήμων των λογιστικών και άλλων ελέγχων και στην προστασία ευαίσθητων μη διαβαθμισμένων πληροφοριών.
- (6) Διενεργήθηκε **έλεγχος** στη Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος, στη Γενική Διεύθυνση Ενέργειας, στη Γενική Διεύθυνση Δράσης για το Κλίμα και στον Ευρωπαϊκό Εκτελεστικό Οργανισμό για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον. Ο έλεγχος επικεντρώθηκε στην **εκτέλεση του Προγράμματος για το Περιβάλλον και τη**

Δράση για το Κλίμα (πρόγραμμα LIFE) για την περίοδο 2021-2027 (σχεδιασμός και υλοποίηση έως την υπογραφή των συμφωνιών επιχορήγησης). Από τον έλεγχο συνάχθηκε το συμπέρασμα ότι ο σχεδιασμός της διακυβέρνησης, των ελέγχων και των διαδικασιών που εφαρμόζονται από τις Γενικές Διευθύνσεις και τον εκτελεστικό οργανισμό που ελέγχθηκαν για την υλοποίηση του προγράμματος LIFE 2021-2027 είναι επαρκής. Ωστόσο, απαιτούνται περαιτέρω βελτιώσεις στη διαχείριση των συγκρούσεων συμφερόντων κατά τη διαδικασία αξιολόγησης.

- (7) Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου εκπλήρωσε **πέντε υποχρεώσεις** για τις οποίες δεν εντοπίστηκαν κρίσιμες ή πολύ σημαντικές αδυναμίες στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου των ελεγχόμενων οντοτήτων: διενεργήθηκαν **δύο έλεγχοι** στη Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκής Πολιτικής Προστασίας και Επιχειρήσεων Ανθρωπιστικής Βοήθειας, καθώς και έλεγχος της ετήσιας διαδικασίας εκκαθάρισης των λογαριασμών στη Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης. Παρότι οι έλεγχοι επικεντρώθηκαν σε δημοσιονομικά θέματα, περιλάμβαναν επίσης ζητήματα επιδόσεων, και συγκεκριμένα έλεγχο σχετικά με τη δημοσιονομική διαχείριση της ανθρωπιστικής βοήθειας υπό έμμεση διαχείριση. Ένας άλλος έλεγχος που διενεργήθηκε στη Γενική Διεύθυνση Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων επικεντρώθηκε στην ετοιμότητα για το κλείσιμο δράσεων και προγραμμάτων που χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας 2014-2020 και του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης. Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου διενήργησε επίσης **περιορισμένη επανεξέταση** σχετικά με την προστασία των δεδομένων στη Γενική Διεύθυνση Διεθνών Εταιρικών Σχέσεων, στη Γενική Διεύθυνση Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση, στη Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκής Πολιτικής Προστασίας και Επιχειρήσεων Ανθρωπιστικής Βοήθειας, στη Γενική Διεύθυνση Εμπορίου, στη Γενική Διεύθυνση Φορολογίας και Τελωνειακής Ένωσης και στην Υπηρεσία Μέσων Εξωτερικής Πολιτικής. Επικεντρώθηκε στην κατάσταση των Γενικών Διευθύνσεων και υπηρεσιών που ελέγχθηκαν όσον αφορά τη συμμόρφωσή τους με τις βασικές διατάξεις του κανονισμού της ΕΕ για την προστασία δεδομένων [κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725] και τους σχετικούς εκτελεστικούς κανόνες, με ιδιαίτερη προσοχή στη διαβίβαση δεδομένων σε τρίτες χώρες. Τέλος, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου διενήργησε **περιορισμένη επανεξέταση** της διαδικασίας αξιολόγησης που εκτέλεσε η **Αρχή Ετοιμότητας και Αντιμετώπισης Καταστάσεων Έκτακτης Υγειονομικής Ανάγκης** για το οικείο πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου στην οποία αναφέρθηκε στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2022.

4.1.4. Ετοιμότητα και έγκαιρη εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ

- (1) Η **διαχείριση του σημαντικού προϋπολογισμού** και η επίτευξη των στόχων του βάσει του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2021-2027, από κοινού με το NextGenerationEU, συμπεριλαμβανομένου του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, αποσκοπούσαν στον μετριασμό των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19 και στη διευκόλυνση της προόδου της Ευρώπης προς ένα σύγχρονο, πιο πράσινο και πιο βιώσιμο μέλλον, το οποίο περιλαμβάνει σημαντικούς εγγενείς κινδύνους. Στο πλαίσιο αυτό, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου συμπεριέλαβε στο πρόγραμμα ελέγχων του 2023 **επτά ελέγχους** οι οποίοι κάλυπταν τα αρχικά στάδια της κατάρτισης και της εκτέλεσης του προϋπολογισμού της ΕΕ. Για την πλειονότητα των ελέγχων αυτών, τα αποτελέσματα ήταν συνολικά θετικά, με εξαίρεση δύο ελέγχους για τους οποίους η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου εξέδωσε δύο συστάσεις που χαρακτηρίστηκαν πολύ σημαντικές.
- (2) Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου διενήργησε **έλεγχο** στη Γενική Διεύθυνση Αμυντικής Βιομηχανίας και Διαστήματος σχετικά με την ετοιμότητα των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου της για την υλοποίηση του **διαστημικού προγράμματος** 2021-2027. Κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, παρόλο που ο σχεδιασμός των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου είναι συνολικά επαρκής για την υλοποίηση του διαστημικού προγράμματος 2021-2027, υπάρχει ανάγκη για περαιτέρω βελτίωση όσον αφορά τα σχέδια διαχείρισης της ασφάλειας.
- (3) Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου διενήργησε **έλεγχο** σχετικά με το **πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη»** στη Γενική Διεύθυνση Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών και στον Ευρωπαϊκό Εκτελεστικό Οργανισμό για την Υγεία και τον Ψηφιακό τομέα. Επικεντρώθηκε στα πρώτα στάδια υλοποίησης του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» 2021-2027 για τη στήριξη και την προώθηση της ψηφιακής μετάβασης στην ευρωπαϊκή οικονομία κατά τα επόμενα έτη. Από τον έλεγχο συνάχθηκε το συμπέρασμα ότι ο σχεδιασμός και η αποτελεσματικότητα των ελέγχων και των διαδικασιών που εφαρμόζουν οι οντότητες που ελέγχθηκαν για τα πρώτα στάδια της υλοποίησης του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» είναι συνολικά επαρκείς. Ωστόσο,

απαιτείται βελτίωση στον σχεδιασμό των ελέγχων για τη διαχείριση των συγκρούσεων συμφερόντων και της δεοντολογίας.

- (4) Κατά την εκπλήρωση άλλων **πέντε υποχρεώσεων** δεν εντοπίστηκαν κρίσιμες ή πολύ σημαντικές αδυναμίες στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου των οντοτήτων που ελέγχθηκαν: **δύο από αυτές τις υποχρεώσεις** κάλυπταν την πρώτη φάση υλοποίησης (από τη δημοσίευση των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων έως την υπογραφή των συμφωνιών επιχορήγησης) της διαχείρισης επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος-πλαισίου **«Ορίζων Ευρώπη»**, η μία στον Εκτελεστικό Οργανισμό Έρευνας και η άλλη στον Εκτελεστικό Οργανισμό του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας και στον Ευρωπαϊκό Εκτελεστικό Οργανισμό για την Υγεία και τον Ψηφιακό τομέα. **Τρεις έλεγχοι** επικεντρώθηκαν στα πρώτα στάδια εφαρμογής του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021-2027, κυρίως στην ετοιμότητα των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου: 1) για την υλοποίηση των προγραμμάτων «Πολίτες, ισότητα, δικαιώματα και αξίες» και «Δικαιοσύνη» στη Γενική Διεύθυνση Δικαιοσύνης και Καταναλωτών και στον Ευρωπαϊκό Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης και Πολιτισμού· 2) για την υλοποίηση των προγραμμάτων Erasmus+, «Δημιουργική Ευρώπη» και Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης από τον Ευρωπαϊκό Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης και Πολιτισμού και την εποπτεία τους από τη Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευσης, Νεολαίας, Αθλητισμού και Πολιτισμού· και 3) για την έγκαιρη υλοποίηση επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Η ΕΕ για την υγεία» στη Γενική Διεύθυνση Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων, στην Ευρωπαϊκή Αρχή Ετοιμότητας και Αντιμετώπισης Καταστάσεων Έκτακτης Υγειονομικής Ανάγκης και στον Ευρωπαϊκό Εκτελεστικό Οργανισμό για την Υγεία και τον Ψηφιακό τομέα.

4.1.5. Συνεργασία με τρίτους που υλοποιούν πολιτικές και προγράμματα

Καθίκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού μπορούν να ανατεθούν σε οργανισμούς της ΕΕ που αναφέρονται στα άρθρα 70 και 71 του δημοσιονομικού κανονισμού. Επί του παρόντος, το τοπίο των αποκεντρωμένων οργανισμών της ΕΕ εμφανίζει ποικιλομορφία, από την άποψη των δομών διακυβέρνησης, των εντολών και των καθηκόντων. Λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων που προσδιόρισε η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου σχετικά με την ευθύνη της Επιτροπής όσον αφορά τη συνεργασία με τους εν λόγω οργανισμούς και την παρακολούθηση και την εποπτεία τους,

- (1) η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου εκπλήρωσε δύο υποχρεώσεις το 2023, οι οποίες αφορούσαν έναν εταίρο της Επιτροπής, Γενικές Διευθύνσεις και διάφορους αποκεντρωμένους οργανισμούς ή άλλους αυτόνομους φορείς. Κάλυψαν τον συντονισμό μεταξύ της Γενικής Διεύθυνσης Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων και των αποκεντρωμένων οργανισμών της ΕΕ ⁽¹⁷⁾, από κοινού με μια περιορισμένη επανεξέταση των μηχανισμών συνεργασίας και συντονισμού για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση σοβαρών διασυνοριακών απειλών κατά της υγείας στη Γενική Διεύθυνση Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων, στην Ευρωπαϊκή Αρχή Ετοιμότητας και Αντιμετώπισης Καταστάσεων Έκτακτης Υγειονομικής Ανάγκης, στο Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων και στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων. Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου δεν εντόπισε κρίσιμες ή πολύ σημαντικές αδυναμίες.

4.1.6. Ασφάλεια και τεχνολογία των πληροφοριών

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικά αυξημένες ανησυχίες για την ασφάλεια, τις νομικές υποχρεώσεις, τις προσδοκίες των κρατών μελών, τις νέες απαιτήσεις για τους χρήστες και την προσέγγιση του οργάνου για τη διαχείριση των πληροφοριών, η Επιτροπή θέσπισε το 2019 τη στρατηγική του οργάνου για την ασφάλεια των πληροφοριών. Η στρατηγική αυτή συμπληρώνει τη στρατηγική διαχείρισης δεδομένων, πληροφοριών και γνώσεων της Επιτροπής, την ψηφιακή στρατηγική και τη στρατηγική για την ασφάλεια της τεχνολογίας των πληροφοριών. Επιπλέον, το 2022 η Επιτροπή εξέδωσε πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινούς κανόνες για την ασφάλεια των πληροφοριών για όλα τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης, καθώς και πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον καθορισμό μέτρων για υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας στα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης,

(17) Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας· Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο· Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου· Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κατάρτιση στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου· και Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης.

η οποία, μετά τις διοργανικές διαπραγματεύσεις, εγκρίθηκε από τους συννομοθέτες τον Δεκέμβριο του 2023 και άρχισε να ισχύει τον Ιανουάριο του 2024.

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου διενήργησε **τέσσερις ελέγχους** σχετικά με την ασφάλεια και την τεχνολογία των πληροφοριών το 2023. Οι έλεγχοι αυτοί εντόπισαν ορισμένους τομείς που χρήζουν περαιτέρω βελτίωσης (10 από τις συνολικά 52 πολύ σημαντικές συστάσεις που εκδόθηκαν το 2023).

- (1) Η Επιτροπή είναι εκτεθειμένη σε υψηλούς εγγενείς κινδύνους για την ασφάλεια των πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου για την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών. Τα τελευταία χρόνια ανακύπτουν νέοι κίνδυνοι για την ασφάλεια των πληροφοριών, καθώς ο χειρισμός ολοένα και περισσότερων πληροφοριών πραγματοποιείται ηλεκτρονικά. Για την αντιμετώπιση αυτών των κινδύνων, θα πρέπει να εφαρμόζονται αποτελεσματικοί έλεγχοι ώστε να διασφαλίζεται ότι οι πληροφορίες κατηγοριοποιούνται με βάση την ευαισθησία τους και ότι αντιμετωπίζονται σύμφωνα με το επίπεδο κατηγοριοποίησής τους, ώστε να προστατεύεται η εμπιστευτικότητα. Ο **έλεγχος σχετικά με την προστασία της εμπιστευτικότητας των πληροφοριών** κάλυψε τους τρεις βασικούς φορείς σε επίπεδο οργάνου που είναι αρμόδιοι για την ασφάλεια των πληροφοριών —τη Γενική Διεύθυνση Ανθρώπινων Πόρων και Ασφάλειας, τη Γενική Διεύθυνση Ψηφιακών Υπηρεσιών και τη Γενική Γραμματεία. Από τον έλεγχο συνάχθηκε το συμπέρασμα ότι η Επιτροπή έχει σημειώσει πρόοδο όσον αφορά την καθιέρωση κατάλληλου πλαισίου και αποτελεσματικών ελέγχων σε επίπεδο οργάνου, συμπεριλαμβανομένης της αποτελεσματικής διαχείρισης κινδύνων για την προστασία της εμπιστευτικότητας των πληροφοριών. Στο πλαίσιο του ελέγχου εντοπίστηκαν πρόσθετες δράσεις που απαιτείται να αναληφθούν σε επίπεδο οργάνου για την αποτελεσματικότερη υποστήριξη των υπηρεσιών της Επιτροπής όσον αφορά την ευθύνη τους να προστατεύουν την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που αφορούν εξωτερικούς παρόχους υπηρεσιών, τους ελέγχους της τεχνολογίας των πληροφοριών και τη διαδικασία διαχείρισης συμβάντων που αφορούν την ασφάλεια των πληροφοριών.
- (2) Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου διενήργησε **έλεγχο** στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού σχετικά με το **έργο Case Management Rationalisation (εξορθολογισμός διαχείρισης υποθέσεων) (CASE@EC)**. Πρόκειται για την εμβληματική πρωτοβουλία του έργου της Επιτροπής για τη διαδικασία εξορθολογισμού των συστημάτων πληροφοριών υπό την ηγεσία της εν λόγω ΓΔ. Από τον έλεγχο συνάχθηκε το συμπέρασμα ότι, παρόλο που η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού έχει σημειώσει πρόοδο όσον αφορά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των διαδικασιών διακυβέρνησης και εσωτερικού ελέγχου για το έργο CASE@EC, υπάρχει ανάγκη για περαιτέρω βελτίωση του τρόπου με τον οποίο έχουν σχεδιαστεί, εφαρμοστεί ή τεκμηριωθεί ορισμένοι έλεγχοι ασφάλειας της τεχνολογίας των πληροφοριών. Στο πλαίσιο αυτό, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου εντόπισε δύο πολύ σημαντικά ζητήματα.
- (3) Το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών της ΕΕ (ΣΕΔΕ της ΕΕ) αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της πολιτικής της ΕΕ για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, καθώς και το βασικό της εργαλείο για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου με οικονομικά αποδοτικό τρόπο. Αποτελεί την πρώτη σημαντική αγορά ανθρακούχων εκπομπών στον κόσμο και παραμένει η μεγαλύτερη, υπό τη διαχείριση της Γενικής Διεύθυνσης Δράσης για το Κλίμα και τρίτου μέρους. Η Γενική Διεύθυνση Ψηφιακών Υπηρεσιών είναι ένας από τους διαφόρους παρόχους συστημάτων και παρέχει τυποποιημένες υπηρεσίες τεχνολογίας πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων ορισμένων υπηρεσιών ασφάλειας. Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου διενήργησε **περιορισμένη επανεξέταση του σχεδίου ασφάλειας** και των συναφών μέτρων ασφάλειας του συστήματος πληροφοριών του ΣΕΔΕ της ΕΕ, το οποίο διαχειρίζεται η Γενική Διεύθυνση Δράσης για το Κλίμα. Παρότι οι διαδικασίες ασφάλειας του συστήματος πληροφοριών του ΣΕΔΕ της ΕΕ έχουν σταδιακά ωριμάσει, απαιτείται περαιτέρω βελτίωση του σχεδιασμού και της αποτελεσματικότητάς τους. Στο πλαίσιο του ελέγχου εντοπίστηκαν δύο πολύ σημαντικά ζητήματα στον σχεδιασμό του σχεδίου ασφάλειας της τεχνολογίας των πληροφοριών του 2022 για το σύστημα πληροφοριών του ΣΕΔΕ της ΕΕ και το πλαίσιο διακυβέρνησης για την εφαρμογή του. Από το 2010 η Γενική Διεύθυνση Δράσης για το Κλίμα διατυπώνει σε ετήσια βάση επιφύλαξη στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της για λόγους φήμης, νομικούς και οικονομικούς λόγους, η οποία σχετίζεται με τους κινδύνους ασφάλειας που εντοπίζονται σε σχέση με το ενωσιακό μπρώ στο πλαίσιο του ΣΕΔΕ της ΕΕ.
- (4) Διενεργήθηκε **άλλος ένας έλεγχος** σχετικά με τη **διαχείριση της ασφάλειας της τεχνολογίας των πληροφοριών** στη Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευσης, Νεολαίας, Αθλητισμού και Πολιτισμού ο οποίος αφορούσε το σύστημα ελέγχου για τη διαχείριση της ασφάλειας των συστημάτων τεχνολογίας των πληροφοριών. Από τον έλεγχο συνάχθηκε το συμπέρασμα ότι υπάρχει ανάγκη για περαιτέρω βελτίωση της αποτελεσματικής εφαρμογής του. Εντοπίστηκαν ασυνέπειες στη διαβάθμιση δεδομένων μεταξύ του σχεδίου ασφάλειας της

τεχνολογίας των πληροφοριών για την πλατφόρμα έμμεσης διαχείρισης επιχορηγήσεων και του συμπεράσματος της εκτίμησης επιχειρηματικών επιπτώσεων.

4.1.7. Άλλες διαδικασίες

Τρεις έλεγχοι αξιολόγησαν τις πτυχές επιδόσεων στο πλαίσιο άλλων διαδικασιών σχετικά με:

(1) την επικοινωνία σε επίπεδο οργάνου στη Γενική Διεύθυνση Επικοινωνίας·

(2) τη διαχείριση ανθρώπινων πόρων στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού·

Οι δύο έλεγχοι δεν αποκάλυψαν κρίσιμες ή πολύ σημαντικές αδυναμίες στα συστήματα ελέγχου.

(3) κατασκευαστικά έργα μεγάλης κλίμακας που περιλαμβάνουν εργασίες στο Γραφείο Υποδομών και Διοικητικής Υποστήριξης στις Βρυξέλλες και στο Γραφείο Υποδομών και Διοικητικής Υποστήριξης στο Λουξεμβούργο.

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου αναγνώρισε τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα δύο γραφεία, οι οποίες συνίστανται κυρίως στο ότι πρέπει να διαχειριστούν μια ευρεία πελατειακή βάση με διαφορετικές ανάγκες και στο γεγονός ότι λειτουργούν σε μια δυναμική και ανταγωνιστική αγορά ακινήτων, καθώς και σε ένα σύνθετο και μεταβαλλόμενο νομικό πλαίσιο. Από τον έλεγχο συνάχθηκε το συμπέρασμα ότι, μολονότι τα γραφεία είχαν, συνολικά, σχεδιάσει και εφαρμόσει αποτελεσματικά ένα κατάλληλο πλαίσιο για τη διαχείριση κατασκευαστικών έργων μεγάλης κλίμακας, εξακολουθεί να υπάρχει ανάγκη για περαιτέρω βελτίωση της αποτελεσματικότητάς του, συμπεριλαμβανομένου του βαθμού στον οποίο οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων είναι επαρκώς τεκμηριωμένες, διαφανείς και ανταγωνιστικές.

4.2. Περιορισμένα συμπεράσματα της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου εξέδωσε περιορισμένα συμπεράσματα σχετικά με την κατάσταση του εσωτερικού ελέγχου σε όλες τις Γενικές Διευθύνσεις και υπηρεσίες της Επιτροπής ⁽¹⁸⁾ τον Φεβρουάριο του 2024. Τα περιορισμένα αυτά συμπεράσματα συνέβαλαν στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων του 2023 των οικείων Γενικών Διευθύνσεων και υπηρεσιών. Με βάση τις ελεγκτικές εργασίες που εκτελέστηκαν κατά την τελευταία πενταετία, καλύπτουν όλες τις ανοιχτές συστάσεις που εκδόθηκαν. Το συμπέρασμα της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου σχετικά με την κατάσταση του εσωτερικού ελέγχου περιορίζεται στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου που ελέγχθηκαν. Δεν καλύπτει τα συστήματα που δεν έχουν ελεγχθεί από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου την τελευταία πενταετία.

4.3. Συνολική γνώμη σχετικά με τη δημοσιονομική διαχείριση από πλευράς της Επιτροπής

Όπως απαιτείται από τον χάρτη αποστολής της, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου εκδίδει ετήσια συνολική γνώμη σχετικά με τη δημοσιονομική διαχείριση στην Επιτροπή. Η γνώμη αυτή βασίζεται στις ελεγκτικές εργασίες που εκτελέστηκαν στον τομέα της δημοσιονομικής διαχείρισης εντός της Επιτροπής από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου κατά την προηγούμενη τριετία (2021 έως 2023). Λαμβάνει επίσης υπόψη πληροφορίες από άλλες πηγές, κυρίως από τις εκθέσεις του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Η συνολική γνώμη εκδίδεται ταυτόχρονα με την παρούσα έκθεση και καλύπτει το ίδιο έτος.

Με βάση τις εν λόγω πληροφορίες ελέγχου, ο εσωτερικός ελεγκτής έλαβε υπόψη ότι, το 2023, η Επιτροπή έθεσε σε εφαρμογή διαδικασίες διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνου και εσωτερικού ελέγχου οι οποίες είναι, στο

⁽¹⁸⁾ Στην περίπτωση της συμβουλευτικής υπηρεσίας Inspire, Debate, Engage and Accelerate Action — Έμπνευση, συζήτηση, ανάληψη και επιτάχυνση δράσης δεν διενεργήθηκαν έλεγχοι κατά την περίοδο 2019-2023, δεδομένου ότι δεν εντοπίστηκαν υψηλοί κίνδυνοι και, συνεπώς, δεν συνήχθησαν περιορισμένα συμπεράσματα.

σύνολό τους, επαρκείς ώστε να παρέχουν εύλογες εγγυήσεις όσον αφορά την επίτευξη των δημοσιονομικών της στόχων. Ωστόσο, στην εν λόγω συνολική γνώμη ελήφθησαν υπόψη οι επιφυλάξεις που είχαν διατυπωθεί από τους διατάκτες στις δηλώσεις αξιοπιστίας, οι οποίες συμπεριλήφθηκαν στις αντίστοιχες ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων.

Προκειμένου να καταλήξει στην εν λόγω συνολική γνώμη, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου έλαβε επίσης υπόψη τον συνδυασμένο αντίκτυπο όλων των ποσών που εκτιμάται ότι είναι επισφαλής κατά την πληρωμή, όπως δημοσιεύθηκαν στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων, δεδομένου ότι τα ποσά αυτά υπερβαίνουν τα ποσά για τα οποία διατυπώθηκαν επιφυλάξεις. Τα συνολικά επισφαλής ποσά κατά την πληρωμή αποτελούν τη βέλτιστη εκτίμηση, από τους κύριους διατάκτες, του ποσού των εγκριθεισών δαπανών που δεν είναι σύμφωνες με τις εφαρμοστέες συμβατικές και κανονιστικές διατάξεις κατά τον χρόνο της πληρωμής το 2023. Οι Γενικές Διευθύνσεις και οι υπηρεσίες, στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων τους, εκτιμούν ότι τα επισφαλής ποσά κατά την πληρωμή κυμαίνονται συνολικά μεταξύ 2 742,5 εκατ. EUR και 3 291,5 εκατ. EUR. Τα ποσά αυτά αντιστοιχούν σε ποσοστό μεταξύ 1,6 % και 1,9 % των συνολικών σχετικών δαπανών ⁽¹⁹⁾ από τον προϋπολογισμό της Επιτροπής, του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης και των καταπιστευματικών ταμείων της ΕΕ το 2023 και, συνεπώς, υπολείπονται της σημαντικότητας του 2 %, όπως ορίζεται στις οδηγίες για την κατάρτιση των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων για το 2023.

Στα εν λόγω επισφαλής ποσά κατά την πληρωμή το 2023 δεν λαμβάνονται ακόμη υπόψη δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις σχετιζόμενες με ελλείψεις και σφάλματα που πρόκειται να εντοπίσουν και να διορθώσουν οι Γενικές Διευθύνσεις και οι υπηρεσίες στο μέλλον λόγω των πολυετών διορθωτικών μηχανισμών που είναι ενσωματωμένοι στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής.

Δεδομένων των στοιχείων αυτών, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου κρίνει ότι παρέχεται επαρκής προστασία στον προϋπολογισμό της ΕΕ συνολικά, καθώς και σε βάθος χρόνου.

Χωρίς να διατυπώσει περαιτέρω επιφυλάξεις στη συνολική γνώμη της, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου επέστησε την προσοχή της Επιτροπής στην ανάγκη αξιοποίησης των διδαγμάτων που αντλήθηκαν από τη διαχείριση των χρηματοδοτικών πόρων της σ' ένα γεμάτο προκλήσεις πλαίσιο.

Η ανταπόκριση στις προκλήσεις κατά τα τελευταία έτη ανέδειξε τα πλεονεκτήματα και την ευελιξία του προϋπολογισμού της ΕΕ και του μέσου NextGenerationEU για την αντιμετώπιση κρίσεων. Ωστόσο, έχουν προκύψει νέοι σημαντικοί κίνδυνοι που ενδέχεται να επηρεάσουν τη διασφάλιση της αξιοπιστίας και τις επιδόσεις λόγω του ταχύτατα μεταβαλλόμενου και ασταθούς περιβάλλοντος, όπου η αντιμετώπιση κρίσεων καθίσταται ο κανόνας, σε συνδυασμό με τα πρωτοφανή ποσά που κινητοποιούνται, τη δημιουργία καινοτόμων και σύνθετων μέσων και τις νέες προσεγγίσεις σε υφιστάμενα προγράμματα.

Για να διασφαλιστεί η δέουσα προστασία του προϋπολογισμού με την πάροδο του χρόνου, είναι σημαντικό να διατηρηθεί η έμφαση σε μέτρα για τον μετριασμό αυτών των κινδύνων. Πέραν της συνεργασίας με τα κράτη μέλη και με τρίτα μέρη, οι τομείς που θα εξακολουθήσουν να απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή περιλαμβάνουν τα προγράμματα που βασίζονται στις επιδόσεις και τα χρηματοπιστωτικά μέσα. Αυτό ισχύει με φόντο την εξαιρετική πίεση που ασκείται στους ανθρώπινους πόρους, η οποία έχει ήδη προσδιοριστεί εντός της Επιτροπής ως οριζόντιος κίνδυνος, που δυσχεραίνει ακόμα περισσότερο την επίτευξη των στόχων πολιτικής και δημοσιονομικής διαχείρισης.

Επιπλέον, η Επιτροπή πρέπει να διασφαλίσει τον σχεδιασμό κατάλληλων ρυθμίσεων διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και εσωτερικού ελέγχου για τα προγράμματα και τα μέσα που σχεδιάζονται για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου θα συνεχίσει να παρακολουθεί τον αντίκτυπο των κινδύνων στην ορθότητα της δημοσιονομικής διαχείρισης της Επιτροπής.

⁽¹⁹⁾ «Σχετικές δαπάνες» είναι το συνολικό ποσό των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν το 2023 μείον το συνολικό ποσό της νέας προχρηματοδότησης που καταβλήθηκε το 2023, συν το συνολικό ποσό της προηγούμενης προχρηματοδότησης που εκκαθαρίστηκε το 2023, σύμφωνα με τα στοιχεία που υποβλήθηκαν από τις υπηρεσίες της Επιτροπής στο πλαίσιο των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων τους για το 2023.

5. Διαβούλευση με την επιτροπή δημοσιονομικών παρατυπιών της Επιτροπής

Το 2023 η επιτροπή δημοσιονομικών παρατυπιών, η οποία συστάθηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 143 του δημοσιονομικού κανονισμού⁽²⁰⁾, δεν ανέφερε συστηματικά προβλήματα, όταν υπέβαλε τη γνώμη που ορίζεται στο άρθρο 93 του δημοσιονομικού κανονισμού.

⁽²⁰⁾ Από την έναρξη ισχύος του δημοσιονομικού κανονισμού του 2018 τα καθήκοντα της υπηρεσίας δημοσιονομικών παρατυπιών όλων των θεσμικών οργάνων έχουν μεταφερθεί στο σύστημα έγκαιρου εντοπισμού και αποκλεισμού που αναφέρεται στο άρθρο 143 του δημοσιονομικού κανονισμού.